

До членовете на научно жури
Определено със Заповед № Р-109-142/ 23.02.2023 г.
на Ректора на МУ-Варна

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ

**ПРОФ. Д-Р ИВА СТЕФАНОВА ХРИСТОВА, Д.М.Н.
НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ**

По конкурс

за заемане на академичната длъжност **ДОЦЕНТ**
в област на 4.3. Природни науки, математика и информатика
специалност „Вирусология”

за нуждите на Катедра „Микробиология и вирусология“
Факултет „Медицина“, МУ-Варна
и Лаборатория по вирусология, УМБАЛ „Света Марина ЕАД“-Варна

обявен в ДВ бр. 102/ от 23.12.2022 г.

с единствен кандидат

Д-Р ЖИВКА ДЕМИРЕВА СТОЙКОВА-КАЛЧЕВА, Д.М.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси и общи публикации с д-р Стойкова.

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Д-р Стойкова завършва медицина през 2002 г. В Медицински университет – Варна работи от 2007 г., първоначално като асистент, а от 2019 г. до сега като главен

асистент в катедра „Микробиология и вирусология“ и в УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, Варна. Специализира вирусология, успешно завършва със сертификат редица тематични курсове по лабораторна диагностика на вирусните инфекции с акцент върху PCR диагностиката им. През 2013 г. след успешно положени изпити, придобива специалност вирусология. През 2018 г. завършва докторантура със защита на дисертационен труд върху цитомегаловирусната инфекция. Провежда насочени молекулярно-генетични и сероепидемиологични проучвания върху инфекциите с цитомегаловирус при рискови групи.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

В конкурса д-р Стойкова представя дисертационен труд за научната и образователна степен “Доктор” и 65 научни труда, разпределени както следва:

- Публикации в списания с импакт-фактор – 7 бр.
- Публикации в списания с SJR – 23 бр.
- Публикации в други индексирани издания – 6 бр.
- Публикации в сборници (национални и международни) - 1
- Научни трудове, изнесени на национални и международни научни форуми – 28

Трябва да се отбележи, че на 5 от публикациите и на 9 от трудовете, изнесени на научни форуми, д-р Стойкова е първи автор. Тя е първи автор на престижна публикация в списание с висок импакт-фактор, PLoS One, представяйки анализ върху значението на неубедителните SARS-CoV-2 Real time PCR резултати. С нейно участие са реализирани публикации във водещи списания като European Journal of Inflammation, Indian Journal of Hematology and Blood Transfusion, Biotechnology & Biotechnological Equipment, Acta Microbiologica Bulgarica, Folia Medica,

Трудовете на д-р Стойкова са оценени като значими от научната общност, доказателство за което са цитиранията им в авторитетни научни издания (общо 61 пъти според Goodle Scholar).

Д-р Стойкова е участник в 4 научно-изследователски проекта, 3 от които оценени високо и са финансирани от Фонд „Наука“ на МУ-Варна, а един е финансиран от БЛС по Програма за финансиране на научни проекти на млади лекари-специализанти:

- Сероепидемиологични и молекулярно-генетични проучвания на цитомегаловирусната инфекция при рискови групи. Конгенитална цитомегаловирусна инфекция..
- Сероепидемиологични и лабораторно-диагностични проучвания върху разпространението и клиничната значимост на EBV инфекцията.
- Проучване и анализ на циркулиращите в североизточна България HDV генотипове.
- Първична, пост-еритремична, пост-тромбоцитемична миелофиброза - участието на инфламаторни цитокини (interleukin 6 (IL-6), interleukin 8 (IL-8)) и регулатори на желязната метаболитизъм (хепцидин) в патогенезата на анемичния синдром.

Обобщени всички тези факти убедително доказват, че д-р Стойкова е активен, теоретично и практически подготвен учен с много познания и възможности.

ОСНОВНИ НАУЧНИ НАПРАВЛЕНИЯ

Основните насоки в научно-изследователската дейност на д-р Стойкова са херпес вирусните инфекции, хроничните вирусни хепатити и COVID-19..

Шест главни направления в научно-изследователската ѝ дейност се очертават:

1. Проучвания върху латентните вирусни инфекции при пациенти с онкохематологични заболявания и при имунокомпроментирани пациенти
2. Серологичен скрининг за разпространеността на някои херпесвирусни инфекции в общата популация и в различни рискови групи от нея
3. Лабораторно-диагностични възможности при някои херпес вирусни инфекции в помощ на клиничната практика и интерпретация
4. Остри и хронични вирусни хепатити
5. Аспекти на SARS-CoV-2 инфекцията
6. Клинични изяви при установяване на HIV инфекция

ОСНОВНИ НАУЧНИ ПРИНОСИ

Потвърдена е необходимостта от въвеждане в рутинната практика на RT-PCR като метод на избор при установяване на реактивация на латентни вирусни инфекции (CMV, EBV, ВКV) при пациенти под имуносупресия по повод основното заболяване, след трансплантация на солидни органи и хемопоеични стволови клетки. Анализирани са значението на допълнителните серологични диагностични тестове като anti-EA-(D) IgM и anti-EA-(D) IgG при различни групи имунокомпроментирани пациенти.

Направени са мащабни сероепидемиологични проучвания върху разпространението на CMV и EBV инфекцията сред населението в североизточна България за продължителен период, както за общата популация, така и за различни рискови групи от нея – жени в репродуктивна възраст, бременни жени и новородени деца. Установен е прогнозният популационен риск от вътреутробно предаване на CMV на 7% общо за регион Варна. Определено е влиянието на възрастта и пола върху началото на първичната EBV инфекция. Детайлно е охарактеризирана настоящата серопревалентност по отношение на тези две хронични вирусни инфекции и е анализирана динамиката в сравнение с предходни проучвания.

Потвърдено е значението на базисните серологичните тестове при определяне на заразеност с херпесни вируси, но са анализирани и оценени и възможностите на различни допълнителни лабораторни методи като тестовете за авидност, имуноблот и RT-PCR тестовете в помощ на диагностиката, както и за определянето на давност на инфекцията. Оригинално за страната е приложено използване на неинвазивен клиничен материал, слюнка, в PCR анализ при симптоматично новородено със съмнение за CMV инфекция, резултатът от което дава възможност за своевременно започване на специфично лечение.

Направен е задълбочен анализ на хепатит В при пациенти с чернодробна дисфункция. Проучен е поствакциналният имунитет срещу HBV на голяма кохорта от здравни работници. Оценени са вирусологичните отговори по време на антивирусна терапия на пациенти с хроничен HBV / HDV хепатит. Установена е по-висока от средната за региона и страната честота на HBsAg и anti-HCV позитивност при

пациентите с Неходжкинови лимфоми, което може би е значим рисков фактор за развитието на тези заболявания. Установен е доминиращият вариант в епидемиологичния модел на HCV генотипове, а именно генотип 1b, при пациенти с хронични чернодробни заболявания в Североизточна България.

Анализирана е динамиката на COVID-19 в мащабно болнично-базирано проучване за първите две години на пандемията. Направен е подробен анализ на възможностите за справяне със съмнителни за COVID-19 PCR резултати.

Направено е проучване на най-честите симптоми, водещи до необходимост от диагностично уточняване на HIV серопозитивност, както и анализ на най-честите ко-инфекции при пациенти, живеещи с HIV.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Още като асистент и понастоящем като главен асистент д-р Стойчева участва активно в провеждането на упражнения на студенти от Факултетите по Медицина, Дентална медицина и Фармация. Води упражнения на български и на английски за чуждоезичните студенти. През последните 5 години, след придобиване на ОНС „доктор по медицина“, води и част от лекционния курс по вирусология на студентите по медицина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Д-р Живка Стойкова е утвърден учен, уважаван професионалист, оценен високо от научната общност у нас и в чужбина. Научните приноси на нейните трудове й отреждат достойно място сред водещите изследователи на вирусните инфекции в България.

Обобщавайки резултатите от научно-изследователската й дейност, научните приноси от многостранните й научни разработки, високо оценени от научната общност, със значителен брой техни цитирания; като взимам предвид нейните преподавателски умения, убедено мога да заявя, че те напълно удовлетворяват количествените и качествени критерии на ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „Доцент”,

Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна.

Въз основа на всичко това препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата и да предложат на Факултетния/Академичния съвет на МУ-Варна **главен асистент Живка Стойкова Демирева-Калчева, д.м.** да бъде избрана на академичната длъжност „ДОЦЕНТ” по специалност „ВИРУСОЛОГИЯ”, за нуждите на Катедра микробиология и вирусология. Факултет „Медицина“, МУ-Варна и на Лаборатория по вирусология, УМБАЛ „Св. Марина ЕАД“-Варна.

Гр. София
28.04.2023 г.

Подпис:

/ Проф. д-р Ива Христова, д.м.н./